

Årbok
for
Nord-Østerdalen
2022

Anno Musea i Nord-Østerdalen

Årbok for Nord-Østerdalen

utgis av Anno Musea i Nord-Østerdalen, et regionalt museum for kommunene Rendalen, Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga og Os.

Redaksjon

Bersvend Salbu og Arild Alander (redaktør).

Redaksjonens adresse

Anno Musea i Nord-Østerdalen

Museumssenteret Ramsmoen

Kongsveien 6, 2500 Tynset

Tlf. 47 75 72 53

E-post: nord@annomuseum.no

Hjemmeside: www.annomuseum.no/nord

Produksjon

Smith Reklame v/ Per Roar Øian, 2500 Tynset.

Forside

Dørhåndtaket på ytterdøra til Trefoldighetskirken i Vingelen som nå er på Vingelen Kirke- og skolemuseum (VMT.00002). Foto: Erland Johaug/MINØ.

Bakside

Et utvalg av forsider av Årbok for Nord-Østerdalen.

ISSN 0333-3140

ISBN 978-82-91592-38-1

Innhold

	Forord.....	4
<i>Per Hvamstad</i>	Østerdalen på kart	5
<i>Britt Steien Rasmussen</i>	Traktorkurs for kvinner våren 1960	13
<i>Ola Rye</i>	Postkort fra Folldal	18
<i>Jon Ole Hokstad</i>	Landet som lokket	37
<i>Kirsti Strøm Bull</i>	Egnund ungdomslag – hva lagets møtebok kan fortelle	42
<i>Olav Larsen</i>	Privatbilismen – fra begynnelsen og fram til 1940	47
<i>Egil Simensen</i>	Gjeting i seterbruket.....	53
<i>Odd Sigmund Bredesen</i>	Oksehamna i Magnildalen	63
<i>Maren Kværness Halberg</i>	Ottar E. Akre og trekkspillet	68
<i>Rune Alander</i>	På vandring fra Lilleelvdalen	77
<i>Inger Aasgård</i>	Håndballens gullalder i Vingelen	85
<i>Erik Tobias Taube</i>	Gjenstandssamlingene i Vingelen Kirke- og Skolemuseum	92
<i>Arild Alander</i>	Etternavn. Fra tilnavn eller mellomadresse til slektsnavn.....	99
<i>Trond Steinbakken</i>	Hvorfor skal vi bry oss om kulturminner? En foreløpig rapport om to små hus	110
<i>Bjørn Skjøtskift</i>	Morfars dagbok. Om å være døv i Tynset for hundre år sia.....	123
	Om forfatterne	144
	Årsmelding 2021	
	Anno Musea i Nord-Østerdalen	146

Forord

Du holder nå i hånden den 40. utgaven av Årbok for Nord-Østerdalen. Første utgave kom i 1979, og Årboka har med kun tre unntak kommet hvert år siden. Omlag 600 artikler er publisert. Årboka prøver alltid å ha variasjon både i tema, tid og geografi, og en god blanding av kortere og lengre artikler. Til sammen utgjør 40 utgaver Årbok over 4000 sider med kulturhistorie fra Nord-Østerdalen. Det er en omfattende dokumentasjon av lokal historie og kultur. Omfanget av bidragsyttere er også imponerende. Fram til nå har omlag 230 forfattere hatt en eller flere artikler på trykk. Mange har vært med en gang, noen har skrevet i ny og ned og andre er nærmest faste bidragsyttere gjennom mange år. Her ligger også en forklaring på Årboka sin suksess og fortsatte eksistens. Disse mange hundre med interesse, kunnskap og formidlings-evne for lokalhistoriske temaer er det som holder Årboka vital og spennende.

De 40 utgavene utgjør en unik kilde for kulturhistorisk kunnskap og dokumentasjon. Nesten uansett lokalt tema du måtte være interessert, så finnes det en eller flere artikler i Årboka som belyser temaet. Og det finnes mange artikler om temaer du ikke kjente til, eller viste du var interessert i. Alle utganger fram til nr. 38 ligger tilgjengelig på våre hjemmesider.

Samtidig er vår regionale kulturhistorie en nærmest utømmelig kilde for erfarne og nye skribenter. Vårt mål er at Årboka også i årene framover skal belyse både vår fjerne og nære historie. Det klarer vi ikke uten våre kunnskapsrike og engasjerte bidrags-

ytere. Og uten kunnskap om fortiden blir samtiden mindre begripelig og meningsfull.

I årets utgave bidrar 15 forfattere med 15 artikler over 150 sider. Det er stor spennvidde i tema og i tid. På vegne av redaksjonen og Musea i Nord-Østerdalen ønsker vi god lesing.

Ramsmoen, september 2022

Geir Arne Mælan
Avdelingsdirektør